

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stichting Oosterpoort locatie Bachlaan in Heesch

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Rapport Oosterpoort loc. Bachlaan

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Oosterpoort is er trots op dat door het werk van haar medewerkers jeugdigen veilig zijn bij Oosterpoort, ondanks de complexe problemen die de jeugdigen vaak hebben. Daarbij hebben ze de beschikking over state to the art risicotaxatie-instrumenten. Ook zijn wij er trots op dat medewerkers een goed beeld hebben van de jeugdigen en hun netwerk en de verleende jeugdhulp goed aansluit bij hun problematiek. Tevens zijn we er trots op dat zichtbaar is dat Oosterpoort een lerende organisatie is, waarbij steeds gestuurd wordt op het verbeteren van de resultaten van de verleende jeugdhulp.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Oosterpoort gaat aan de slag met het verder verbeteren van het pedagogisch ontwikkelklimaat en (groeps)cultuur. Daarnaast zullen we de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, daar waar dit onvoldoende in lijn is met de Jeugdwet, aanpassen. We kunnen nog forse winsten halen op het gebied van methodisch handelen. We gaan ervoor zorgen dat de dossiers nog meer navolgbaar zijn en groepsbegeleiders betere handvatten krijgen in de dagelijkse begeleiding, in afstemming met de jeugdigen en ouders. Het screeningsproces van personeel op geldige VOG's en diploma's past Oosterpoort aan.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Jeugdigen (en ouders) zullen de verbeteringen merken doordat zij aangeven dat er een goede sfeer heerst en dat ze zich er thuis voelen. Zij zullen aangeven dat zij niet worden geconfronteerd met vrijheidsbeperkende maatregelen. Een verdere verbetering van onze werkwijzen, waaronder het methodisch werken, helpt jeugdigen en hun ouders om de zorg (nog) meer als passend te ervaren. Daarnaast zal het de zorg en de keuzes die een zorgproces met zich meebrengen voor hen meer navolgbaar maken. De VOG-en diplomacheck zal de kwaliteit van de externe zorgverlener borgen.

Conclusie van de inspectie

De inspectie concludeert dat de medewerkers van Oosterpoort locatie Bachlaan de jeugdigen kennen en zicht hebben op veiligheidsrisico's. Als het nodig is, wordt voor de jeugdigen extern therapie aangeboden.

De inspectie ziet tekortkomingen in het pedagogisch klimaat en het methodisch handelen. Oosterpoort herkent de in het rapport beschreven tekortkomingen en aandachtspunten. Al tijdens het toezicht liep op onderdelen een verbetertraject. De inspectie zag tijdens het toezicht meerdere resultaten hiervan.

De inspectie verwacht dat Oosterpoort het verbetertraject op basis van dit rapport aanscherpt en in juli 2024 een resultaatverslag aan de inspectie toestuurt.

1 Inleiding

In maart 2024 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) onaangekondigd toezicht uit bij Stichting Oosterpoort (hierna: Oosterpoort), locatie Bachlaan.

Aanleiding

De inspectie richt een deel van haar toezicht in 2023 en 2024 op hulp aan jeugdigen met complexe problematiek, die zonder behandeling een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen. De inspectie kiest voor deze focus vanwege de [af- en ombouw van de JeugdzorgPlus](#). De inspectie wil weten of deze jeugdigen buiten de gesloten jeugdzorg tijdig passende hulp krijgen van voldoende kwaliteit. En, indien de hulp vrijwillig wordt geboden, of dit lukt zonder inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Daarom heeft de inspectie bij deze onderzoeken specifiek aandacht of de instelling maatregelen toepast die vrijheidsbeperkend zijn, welke maatregelen dit zijn en in welke situaties en om welke reden de instelling inzet hiervan nodig acht.

De inspectie heeft Oosterpoort locatie Bachlaan in het kader van de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus bezocht naar aanleiding van de bij de inspectie aanwezige informatie. Dit betrof informatie uit de vragenlijst over de af- en ombouw Jeugdzorgplus, informatie uit een onderzoek van een afgesloten calamiteit en het feit dat Oosterpoort al lang niet door de inspectie was onderzocht.

Doel van het toezicht is in de eerste plaats te bepalen of Oosterpoort op de locatie Bachlaan verantwoorde hulp biedt. Hierover schrijft de inspectie in dit rapport.

Daarnaast gebruikt de inspectie de bevindingen van dit toezicht als input voor de beantwoording van de vraag in hoeverre jeugdigen met complexe problematiek (die zonder behandeling een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen en die niet uit zichzelf open staan voor hulp) tijdig passende hulp krijgen. De inspectie gebruikt de resultaten van dit toezicht – en toezicht bij andere aanbieders die hulp bieden aan jeugdigen met complexe problematiek - in een overstijgende rapportage over de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus, die naar verwachting in september 2024 zal verschijnen.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader; Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur. De inspectie heeft uit deze thema's verwachtingen geselecteerd voor het toezicht.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Oosterpoort locatie Bachlaan

Stichting Oosterpoort staat sinds 1998 geregistreerd bij de Kamer van Koophandel (hierna: KvK) onder nummer 17110624. Oosterpoort is een jeugdhulpaanbieder in de regio Noordoost-Brabant en richt zich op het helpen van gezinnen met problemen. De belangrijkste activiteiten van Oosterpoort zijn het verlenen van jeugdzorg in de regio Noordoost-Brabant en omliggende regio's. Het hoofdkantoor van Oosterpoort staat in Oss. In de KvK staan tien vestigingen, waaronder twee op de Bachlaan.

Oosterpoort biedt (ambulante) hulp bij opvoedvraagstukken, bij moeilijke scheidingszaken en in crisissituaties. Oosterpoort heeft pleeggezinnen, gezinshuizen en behandelgroepen waar jeugdigen tijdelijk kunnen wonen.

Uit de KvK blijkt dat het management van Oosterpoort is belegd bij Stichting Groep Oosterpoort. Deze stichting is sinds november 2022 ingeschreven in de KvK onder nummer 88335046. In deze stichting zetelen de bestuurder en de vijf leden van de Raad van Toezicht.

De leiding is in handen van de bestuurder met daaronder een managementteam, waaronder een directeur zorg. De zorgsoorten zijn ondergebracht bij managers. Daarnaast is er een afdeling voor de gedragswetenschappers en trajectbegeleiders. Verder is er een kwaliteitsmedewerker en werkt Oosterpoort met aandachtsfunctionarissen, waaronder een aandachtsfunctionaris voor seksueel grensoverschrijdend gedrag. In maart 2022 is Oosterpoort opnieuw ISO-9001 gecertificeerd. Oosterpoort heeft afspraken met twee uitzendbureaus waardoor er nu zoveel mogelijk vaste uitzendkrachten worden ingezet.

Locatie Bachlaan

De locatie Bachlaan is een behandelgroep. Dit betekent dat jeugdigen hier tijdelijk wonen en behandeling krijgen. Er is plek voor maximaal 10 jeugdigen in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar, waaronder crisisplaatsingen. Op het moment van toezicht wonen er zes jeugdigen op de Bachlaan. Er is geen crisisplaatsing op het moment van toezicht. Alle jeugdigen krijgen zorg vanuit de Jeugdwet. De problematiek en verwachte duur van het verblijf is per jeugdige verschillend, van crisisplaatsing met beperkte duur tot trajecten van meer dan een jaar. De locatie biedt hulp aan jeugdigen met gedragsproblematiek, verslavingsproblematiek, complexe meervoudige problematiek, loverboy problematiek, psychische problematiek en jeugdigen die zich onttrekken aan hulp.

De manager voor verblijf stuurt de locatie aan. Op de groep werken jeugdzorgwerkers. Zij worden door de jeugdigen (groeps)begeleiders genoemd. Op het moment van toezicht zijn er zes vaste groepsbegeleiders die de (nacht)diensten draaien. Elke jeugdige heeft verder één groepsbegeleider die zijn/haar mentor is. Daarnaast is er een gastheer/facilitair medewerker B op de locatie aanwezig.

De behandelgroep staat in een woonwijk uit de jaren 70. Het zijn van oorsprong twee huizen waarvan de benedenverdieping is doorgebroken, zodat er één locatie ontstaat. Op de bovenverdieping is ook een doorgang, die alleen gebruikt wordt voor noodsituaties. Beneden is er een woonkamer met een keuken en een eethoek. Het huis heeft een voor- en achtertuin. In de achtertuin staat een trampoline, een tafeltennistafel en een tuintafel.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- 3.3 De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.

Er is verbetering mogelijk op de volgende normen:

- 1.1 Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
- 2.1 Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.
- 2.2 Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.
- 3.4 De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

Er is verbetering nodig op de volgende normen:

- 1.5 De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.
- 2.3 Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.
- 3.2 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.

Oosterpoort heeft laten weten verbetermaatregelen door te voeren met betrekking tot het pedagogisch ontwikkelklimaat, vrijheidsbeperkende maatregelen, het methodisch handelen en dossiervoering en het screeningsproces met betrekking tot de verklaring omtrent het gedrag (hierna: VOG).

Op een aantal door de inspectie geconstateerde tekortkomingen liep al een verbetertraject bij Oosterpoort voordat de inspectie toezicht uitvoerde. Tijdens het toezicht heeft de inspectie resultaten hiervan gezien.

Vervolg

De inspectie verwacht dat Oosterpoort de lopende verbeterplannen aanscherpt met de bevindingen uit dit rapport. De inspectie ontvangt vóór 20 juli 2024 een resultaatverslag van het verbetertraject.

Het resultaatverslag voldoet aan de volgende eisen:

- Het resultaatverslag is op basis van een interne audit opgesteld¹
- Het resultaatverslag past bij het verbetertraject dat bij Oosterpoort locatie Bachlaan loopt
- Het resultaatverslag bevat minimaal de resultaten op de normen 1.5, 2.3 en 3.2.

Op basis van het resultaatverslag beslist de inspectie of en wanneer zij een hertoets uitvoert bij Oosterpoort.

¹ De auditcommissie dient onafhankelijk te zijn ten opzichte van locatie Bachlaan.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Oosterpoort heeft de wensen, behoefte en mogelijkheden van jeugdigen, de ouders en het netwerk goed in beeld. Oosterpoort krijgt tijdens de intake al een beeld van de jeugdige en diept het beeld daarna verder samen met de jeugdige en het netwerk uit. Het beeld is echter nog niet volledig navolgbaar doordat de dossiers niet compleet zijn. Hieronder beschrijft de inspectie de bevindingen over het intakeproces en de wijze waarop Oosterpoort zicht houdt op de jeugdige en het netwerk.

Aanmelding en intake

De gedragswetenschapper en trajectbegeleider vertellen dat zijzelf of iemand uit hun functiegroepen een intake team vormen en bij de aanmelding betrokken zijn. Op basis van de aanwezige informatie, bekijkt het intake team binnen twee dagen na aanmelding of Oosterpoort mogelijk een passende plek kan zijn. De gedragswetenschapper noemt dit de screening. Als er aanvullende informatie nodig is, wordt dat volgens de trajectbegeleider opgevraagd. Uit een gesprek met een jeugdbeschermer blijkt dat Jeugdbescherming Brabant en Oosterpoort begin 2024 hebben afgesproken dat voordat een jeugdige wordt geplaatst, altijd de mogelijke risico's worden gedeeld en besproken.

Oosterpoort is recent gaan werken met de Start AV. Dit is een hulpmiddel om zicht te krijgen op de jeugdigen en wordt ook gebruikt om de risico's in te schatten. Het intake team verzorgt de eerste afspraak met de jeugdige en zijn of haar ouders/verzorgers. De trajectbegeleider vertelt dat in het eerste gesprek aan de jeugdigen wordt gevraagd wat zij willen leren en wat ze goed kunnen. Dit is ook de vraag aan de ouders en/of de verwijzers. Zo wordt volgens de trajectbegeleider de hulpvraag in kaart gebracht. De groepsbegeleiding heeft geen rol bij de intake, zo blijkt uit de gesprekken met de groepsbegeleiders. Bij plaatsing krijgt een jeugdige een mentor toegewezen.

Zicht op de jeugdige

Wanneer de jeugdige geplaatst is, gaat de mentor met de jeugdige aan het werk met zijn of haar hulpvraag. Er is bij de aanmelding nog niet vaak een verklarende analyse en/of een sociogram aanwezig. De trajectbegeleider vertelt hierover dat jeugdigen met de mentor en de trajectbegeleider samen een socio- en genogram maken. Om de hulpvraag verder uit te diepen, wordt een document over 'Mijn positieve gezondheid' ingevuld. De trajectbegeleider gaat met de ouders kijken wat de hulpvraag is. Ouders vullen de CBCL-vragenlijst in. De jeugdige vult de Youth Self Report (YSR) in.

Tijdens het toezicht ziet de inspectie de interactie tussen een begeleider en een jeugdige. Hieruit blijkt dat de begeleider de jeugdige, het dagprogramma en het informele netwerk goed kent.

Het netwerk van de jeugdige

Uit de gesprekken met de groepsbegeleiders, jeugdbeschermers en een observatie blijkt dat de medewerkers contact hebben met de jeugdbeschermers die betrokken zijn bij de jeugdigen. De jeugdbeschermers vertellen dat zij tevreden zijn over het contact met de begeleiders. Ze geven aan voldoende op de hoogte te zijn van eventuele bijzonderheden of te worden benaderd als er vragen zijn. Uit de ingekeken dossiers blijkt dat er een goed beeld is van de jeugdigen en zijn/haar netwerk. De inspectie ziet hierin informatie staan van vorige zorgverleners en informatie over de (on)mogelijkheden van het formele en informele netwerk.

Dossiervoering

De inspectie kan niet goed uit het dossier opmaken welke informatie wanneer is opgehaald, waardoor de zorg niet helemaal navolgbaar is. Zo mist in elk dossier wel informatie zoals een sociogram of een ingevulde vragenlijst of risicotaxatie. De inspectie kan uit het dossier ook niet opmaken welke risico's bij de screening in beeld zijn, informatie die wel belangrijk is om een mismatch te voorkomen. De dossiervoering en daarmee de navolgbaarheid van de zorg is een aandachtspunt.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

De locatie Bachlaan is een behandelgroep waarbij een zo thuis mogelijke omgeving wordt gecreëerd. Het pedagogisch ontwikkelklimaat en de (groeps)cultuur sluiten echter nog niet voldoende aan bij de behoefte van de jeugdigen. Dit is een verbeterpunt. Ook het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen is wettelijk gezien niet toegestaan. Hieronder volgt een toelichting op de huiselijke omgeving en het ontwikkelingsgerichte klimaat waaronder vrijheidsbeperkende maatregelen.

Huiselijke omgeving

Oosterpoort is gericht op het bieden van hulp in de regio waardoor jeugdigen zo dicht mogelijk bij hun eigen omgeving kunnen blijven. De Bachlaan is huiselijk ingericht met een keuken, een woonkamer, eethoek en een tuin. De jeugdigen hebben allemaal hun eigen slaapkamer. De jeugdigen worden gestimuleerd naar school te gaan. Dit blijkt uit het rooster in het kantoortje van de groepsbegeleiding en uit de gesprekken met de groepsbegeleiders, de trajectbegeleider en de interactie tussen de groepsbegeleider en een jeugdige. De gedragswetenschapper vertelt dat alle jeugdigen zijn ingeschreven in een school, maar dat niet alle jeugdigen ook actief naar school gaan. Zij merkt dat scholen aangeven dat zorg voorliggend is, en het daarom goed vinden als jeugdigen niet komen. De begeleiders geven aan dat veel jeugdigen niet naar school willen. Deze jeugdigen zitten tijdens schooltijd op hun slaapkamer. De begeleiders vertellen dat jeugdigen niet gemotiveerd zijn om naar school te gaan en dat zij acties ondernemen om schoolgang te bevorderen.

Je probeert ze uit bed te krijgen en de vraag is 'Hoe motiveer je jongeren om naar school te gaan?'. Uit gesprekken en de dossiers blijkt niet dat er zicht is op de redenen van de jeugdigen om niet naar school te willen. De inspectie ziet hierin een punt van aandacht, bijvoorbeeld in de afstemming met school over een gezamenlijke aanpak.

Ontwikkelklimaat

Uit alle gesprekken die de inspectie heeft gevoerd, en uit de beschreven incidenten blijkt dat de sfeer op de locatie een half jaar geleden slecht was. Dit kwam onder andere door de samenstelling, de grootte van de groep en de inzet van veel wisselende invalkrachten. De begeleiding geeft ook aan dat de sfeer niet goed was. Zij gaf aan dat dit kwam omdat je als begeleider niet kunt 'optreden'. Je kunt geen consequenties stellen zoals wegsturen of vrijheidsbeperkende maatregelen inzetten. Uit de analyse van incidenten blijkt dat medewerkers handelingsverlegen waren om, zonder het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen, een ontwikkelingsgericht klimaat neer te zetten. Dit uitte zich in meerdere incidenten zoals onderling geweld tussen jeugdigen en opstand tegen de begeleiding.

Uit de gesprekken met begeleiders, jeugdbeschermers en jeugdige blijkt dat in reactie hierop een meer repressief klimaat is aangewend om het beheersbaar te maken. De groepsbegeleiding geeft voorbeelden van maatregelen die noodzakelijk waren, zoals al het eten wegzetten en het controleren van de slaapkamers van de jeugdigen. Eén jeugdige schetst dat het klimaat een half jaar geleden behoorlijk repressief was. Zo gaf de jeugdige aan dat ze het klimaat een half jaar geleden een twee gaf. Dit is inmiddels een vijf geworden.

Na een analyse van de problemen op de locatie, is er een ontwikkeltraject ingezet. Dit blijkt onder andere uit verbeterplannen, de gesprekken met de gedragswetenschapper, de trajectbegeleider en de jeugdbeschermers. Ten eerste is er een cliëntenstop op de locatie ingesteld en is besloten om nog maar één plek als crisisplek op deze locatie te hanteren. Mede door de ondersteuning vanuit het crisisteam is een aantal jeugdigen ergens anders gaan wonen. Ten tweede is er een teamcoach ingezet om te kijken wat er aan de hand is, om het team te begeleiden en om de groepsbegeleiders tips te geven. Ten derde zijn afspraken met de uitzendbureaus gemaakt over het inzetten van vaste invalkrachten. Ten vierde is de training 'Professional vanuit je hart' aan de begeleiders aangeboden.

De acties werpen inmiddels vruchten af. Begeleiders bespreken met elkaar en de gedragswetenschapper hoe ze stapje voor stapje richting een

ontwikkelingsgericht klimaat kunnen doorontwikkelen. Tijdens het toezicht bleek bijvoorbeeld het openstellen van de voorraadkast een van de gespreksonderwerpen te zijn. En op het kantoor hangen briefjes van begeleiders en jeugdigen met positieve ervaringen. Uit alle gesprekken, ook met de jeugdige, blijkt dat het klimaat is verbeterd.

"Ik heb het gevoel dat er vanuit de organisatie meer geluisterd wordt." hulpverlener

Jeugdbeschermers geven aan dat er samen met de trajectbegeleiders aan de ontwikkeling van de jeugdigen wordt gewerkt. Een half jaar geleden hadden de jeugdbeschermers wel zorgen, maar zij zien nu dat de jeugdigen grote stappen in hun ontwikkeling zetten.

Oosterpoort werkt verder aan het pedagogisch klimaat. De training 'Geweldloos Verzet' is gepland. Dit blijkt uit het scholingsplan, en uit de gesprekken met de gedragswetenschapper. De medewerkers leren welke houding passend is bij Verbindend Gezag en wat dit mogelijk voor hen betekent. Daarnaast wordt er geoefend met de interventies vanuit Geweldloos Verzet. De gedragswetenschapper vertelt verder dat de Hogeschool Leiden in het voorjaar start met een leefklimaat onderzoek. De gedragswetenschapper wil graag weten hoe de jongeren het pedagogisch klimaat ervaren maar ook hoe de ouders en jeugdzorgwerkers dat zien. Ten slotte zet Oosterpoort in op het kleinschalig maken van de locaties. Deze locatie kan relatief makkelijk worden gesplitst naar twee afzonderlijke woningen met eigen groepsleiding. Om dit te kunnen vormgeven is, volgens de bestuurder, vanuit gemeenten extra financiering beschikbaar gesteld.

Vrijheidsbeperkende maatregelen

De inspectie heeft tijdens het toezicht vrijheidsbeperkende maatregelen vastgesteld. In de vragenlijst die door de inspectie voor het toezicht is toegestuurd, geeft Oosterpoort aan dat ze geen gebruik maken van vrijheidsbeperkende maatregelen maar dat ze wel gebruik maken van camera voor toezicht en dat er sprake is van 1-op-1 begeleiding.

In het gesprek met de bestuurder, de manager voor verblijf en de gedragswetenschapper, spreekt de inspectie over de vrijheidsbeperkende maatregelen. Zij geven aan dat bij Oosterpoort in toenemende mate een debat wordt gevoerd over pedagogisch handelen versus vrijheidsbeperkende maatregelen. Er wordt in alle openheid een gesprek gevoerd over de positie van open jeugdzorg en het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Dit maakt dilemma's in het pedagogisch handelen bespreekbaar en vergroot het bewustzijn.

De groepsbegeleiders geven aan heel alert te zijn op het voorkomen van vrijheidsbeperking. Het weggelaten van een kabel van de spelcomputer wordt gezien als inperking van de vrijheid. Toch ziet de inspectie dat bewust maatregelen worden genomen die de vrijheid inperken. De jeugdigen die niet naar school gaan, moeten op hun kamer blijven². Eén begeleider geeft aan dat dit een regel is, om te voorkomen dat het niet naar school gaan 'loont'. Dit als pedagogische maatregel. Deze maatregel is een vorm van het beperken van de vrijheid maar staat niet in de dossiers als interventie opgenomen. De onderbouwing van deze maatregel, mogelijke alternatieven voor deze interventie, en een afbouw van de maatregel, ziet de inspectie niet in de dossiers terug.

Jeugdbeschermers geven aan dat zij geen signalen hebben van vrijheidsbeperkende maatregelen, maar ook dat ze geen volledig zicht hebben op het al dan niet toepassen van vrijheidsbeperkende

² In reactie op het conceptrapport geeft de bestuurder aan dat het geen generieke regel is dat jongeren op hun kamer moeten verblijven in geval van schoolverzuim.

maatregelen. Dit komt omdat met jeugdbescherming Brabant de afspraak is gemaakt dat voor de open groep 'elke afwijking van wat er normaal gebeurt', moet worden gemeld.

Hieronder vallen vaak vrijheidsbeperkende maatregelen. Van de Bachlaan zijn het afgelopen half jaar geen meldingen ontvangen, vertelt de kwaliteitscoördinator van Jeugdbescherming Brabant.

Op locatie Bachlaan ziet de inspectie meerdere camera's op de gangen. Jeugdigen worden gefilmd als zij uit hun kamer komen en naar de badkamer/toilet of naar beneden gaan. Het beeld van de camera's is volgens een jeugdige en begeleiding op de slaapkamer van de groepsbegeleider zichtbaar. De verwijzer, gedragswetenschapper en trajectbegeleider beamen dat er gebruik wordt gemaakt van camera's maar dat er verder geen vrijheidsbeperkende maatregelen worden gehanteerd. Eén jeugdige geeft aan dat ze begrijpt waarom er camera's hangen en dat ze er geen last van heeft.

Oosterpoort heeft in 2023 een reglement voor het cameratoezicht opgesteld. Hierin zijn onder andere het doel, de zichtbaarheid, het inzagerecht en bewaartermijnen opgenomen. De bestuurder vertelt dat de inzet van camera's veiligheid biedt en kan voorkomen dat er slachtoffers ontstaan. De inzet van domotica (zoals slimme camera's en audiotechnieken) kan volgens hem de jeugdzorg helpen veiliger en beter te zijn. De bestuurder vindt de logica met betrekking tot de inzet van vrijheidsbeperkende middelen soms lastig te volgen. Op dit moment mag er wel iemand fysiek op de gang staan, maar mag je niet via de camera toezicht houden. Oosterpoort schrijft in de vragenlijst dat er in toenemende mate jeugdigen worden aangemeld die eerst naar jeugdzorgplus gingen. Oosterpoort ziet dat rechters terughoudend zijn in het afgeven van een machtiging gesloten plaatsing, waardoor eerst een open setting geprobeerd wordt. Hierdoor lopen jeugdigen soms juist meer gevaar, omdat er geen vrijheidsbeperkende maatregelen mogen worden ingezet, zoals een kamer doorzoeken.

Verbeterpunten

- De inspectie begrijpt dat het, gelet op de doelgroep die Oosterpoort op locatie Bachlaan jeugdhulp biedt, een uitdaging kan zijn om een juiste balans te vinden tussen het zorgen voor veiligheid en bescherming en het bieden van voldoende mate van vrijheid. Tegelijkertijd strookt de huidige inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen niet met de wettelijke eisen die hieraan worden gesteld. Op basis van hoofdstuk 6 van de Jeugdwet zijn vrijheidsbeperkende maatregelen niet toegestaan in de open jeugdhulp. Er moet sprake zijn van een wettelijke grondslag³ om vrijheidsbeperkende maatregelen en/of verplichte/gedwongen zorg toe te passen. Wel kan het nodig zijn om in het geval van een acute noodsituatie direct gevaar af te wenden met een vrijheidsbeperkende maatregel. De

³ Voor jeugdigen met een psychiatrische aandoening is de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) van toepassing, voor jeugdigen met een verstandelijke beperking is dit de Wet zorg en dwang (Wzd). Daarnaast zouden vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet op grond van toestemming van het kind of de jongere (en/of zijn ouders), zoals bedoeld in artikel 7:450 van de Wet geneeskundige behandelovereenkomst (Wgbo). Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat de vrijheidsbeperkende maatregelen gericht moeten zijn op het vaststellen, genezen of voorkomen van een ziekte. Dit kan bijvoorbeeld bij behandeling van suïcidaliteit of een eetstoornis waarbij een kind of jongere open staat voor behandeling en daar, zonder enige druk van buiten, zelf toestemming voor geeft. Wanneer een kind of jongere deze toestemming intrekt, is de inzet van de vrijheidsbeperkende maatregelen niet meer toegestaan. De Wgbo geldt niet voor jeugdigen die hulp krijgen voor gedragsproblemen, waar geen psychiatrisch ziektebeeld aan ten grondslag ligt.

inspectie verwacht dat Oosterpoort het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen zo snel mogelijk afbouwt en op zoek gaat naar alternatieven.

- De inspectie verwacht dat Oosterpoort zorgt voor een positief pedagogisch ontwikkelklimaat en (groeps)cultuur, die aansluit bij de individuele behoefte van de jeugdigen.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

Voor de jeugdigen worden de risico's breed in kaart gebracht en hier worden doelen op gemaakt. De risico's worden daarnaast verminderd en/of weggenomen door veiligheidsafspraken te maken en door samen met de jeugdige een signaleringsplan op te stellen. Medewerkers kunnen echter wel meer ondersteund worden in het handelingsrepertoire. Hieronder volgt een toelichting op de werkwijze met de risicotaxatie, de veiligheidsafspraken, de signaleringsplannen en het handelingsrepertoire van groepsbegeleiders.

Risicotaxatie

Op de Bachlaan hanteert men sinds kort het systeem met de Start AV om de risico's in kaart te brengen. Met dit hulpmiddel wordt aandacht geschonken aan krachten en kwetsbaarheden, dagbesteding zoals vrije tijd en opleiding, middelengebruik, gedrag en zelfverzorging, het cognitief en emotioneel functioneren en worden risico's aangaande suïcidaliteit, zelfbeschadiging en

(seksueel)slachtofferschap in kaart gebracht. De gedragswetenschapper vertelt dat zij bijhoudt voor wie de inhaalslag is gemaakt en dat voor bijna alle jeugdigen op de Bachlaan inmiddels een Start AV is ingevuld. Alleen voor de jeugdige die via de crisisplaatsing is binnengekomen ontbreekt deze volgens haar.

De gedragswetenschapper vertelt over het proces waardoor men zicht krijgt op de risico's. Het is de bedoeling dat de gedragswetenschapper de Start AV aanmaakt en dat de begeleider hem daarna binnen vier weken na plaatsing verder invult en afmaakt. De gedragswetenschapper spreekt de uitkomsten met de jeugdigen door waarna de doelen worden opgesteld. Bij het opstellen van de doelen worden zodoende de uitkomsten uit de Start AV betrokken. De trajectbegeleider vertelt aanvullend hierop dat de Start AV gedurende de eerste weken van plaatsing ook wordt ingevuld met de ouders. De verwijzer geeft aan dat de risico's die zij hebben vastgesteld worden overgedragen.

De inspectie ziet de nieuwe risicotaxatie (Start AV), naast een aantal oude risicotaxaties, in alle drie de bekeken dossiers terug. In twee van de drie dossiers is het navolgbaar welke doelen uit de geconstateerde risico's voortvloeiden. Eén dossier bevatte geen recente doelen, passend bij de hulpvorm die geboden wordt.

Veiligheidsafspraken

Om risico's te beperken worden, als dat nodig is, veiligheidsafspraken gemaakt. Jeugdbeschermers geven aan dat veiligheidsafspraken in samenspraak met hen worden opgesteld, als dat nodig is. Deze afspraken staan in het systeem. De inspectie ziet afspraken rondom veiligheid ook terug in de dossiers. Daarnaast hebben de begeleiders een map gemaakt met de veiligheidsafspraken. Deze map is gemaakt zodat zzp'ers ook meteen de belangrijkste afspraken per jeugdige kennen, zo vertelt een begeleider. Op het kantoor ziet de inspectie deze map liggen. De beschreven risico's komen overeen met wat de inspectie in één van de bekeken dossiers leest. De inspectie ziet echter ook in één van de hulpverleningsplannen dat er geen informatie staat onder het kopje veiligheidscheck. Hierdoor is niet duidelijk of het een bewuste keuze is dat er geen informatie is opgenomen, of dat dit bijvoorbeeld elders staat. Het documenteren is een aandachtspunt.

Signaleringsplan

De groepsbegeleiders vertellen dat zij weten dat er risicotaxaties worden gemaakt. De inhoud is niet bij hen bekend. Zelf werken zij bij sommige jeugdigen waar zij mentor van zijn, met een signaleringsplan. Deze wordt dan door de jeugdige zelf gemaakt. De inspectie komt in enkele dossiers een signaleringsplan tegen.

Handelingsrepertoire

Uit een analyse van de incidenten die door Oosterpoort is gemaakt, blijkt dat medewerkers zich in sommige situaties handelingsverlegen voelden. Oosterpoort schenkt daarom in een verbeterplan ook aandacht aan het handelingsrepertoire van groepsbegeleiders. In het plan staat samengevat: Aan het eind van het eerste kwartaal van 2024 weten medewerkers hoe te handelen als er een

politieaangifte is gedaan en hebben medewerkers meer kennis van drugsgebruik. Medewerkers worden ook cursussen aangeboden.

Norm 2.2		Oordeel
	Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.	

Op de Bachlaan wordt hulp geboden die aansluit bij de problematiek van de jeugdigen. Er zijn veel verschillende methodieken op de groep beschikbaar. Deze worden echter nog niet bewust ingezet. Dit is een aandachtspunt. Per jeugdige wordt gekeken welke therapie noodzakelijk is. Als dit intern niet kan worden geboden, wordt dit extern gefaciliteerd. Hier wordt veel op ingezet. Hieronder staat een beschrijving van de wijze waarop op de groep behandeling plaatsvindt, en welke therapieën extern worden betrokken.

Methodieken op de groep

De jeugdbeschermers geven aan dat zij tevreden zijn met de betrokkenheid, de samenwerking en deskundigheid die ingezet wordt. De gedragswetenschapper biedt zelf therapie. Deze geeft aan beschikbaar te zijn op momenten dat de jeugdigen dat willen, bijvoorbeeld tijdens het drinken van een kopje thee. De gedragswetenschapper vertelt dat op de groep gewerkt wordt met verschillende methodieken. De basis komt voort uit de ideeën van 'professional vanuit je hart', 'competentie- en oplossingsgericht werken' en 'geweldloos verzet'. Er zijn veel hulpmiddelen voor de groepsbegeleiders beschikbaar, bijvoorbeeld het 7-factorenmodel en het werken met een signaleringsplan. De groepsbegeleiders hebben geen zicht op de (erkende) methodieken die gebruikt kunnen worden, blijkt uit de gesprekken met hen. De gedragswetenschapper vertelt dat ze de methodieken en interventies nu inventariseert, om groepsbegeleiders meer handvatten te bieden en de methodieken meer gestructureerd in te zetten.

De groepsbegeleider vertelt hoe deze een jeugdige helpt met de gameverslaving en hoe de groepsleider een andere jeugdige met autisme begeleidt. De inspectie hoort over verschillende methodieken en ziet verschillende methodieken terug in de dossiers en op de groep. Zoals het gebruik van feedbackkaarten, signaleringsplannen en het 5-G schema. De inspectie ziet en hoort geen onderbouwing waarom er met welke methodiek gewerkt wordt.

Op cliëntniveau kunnen medewerkers nog meer ondersteund worden in de inzet van interventies. In de cliëntdossiers ziet de inspectie namelijk geen instructie met bejegeningsadviezen of handvatten voor de groepsbegeleiders, bijvoorbeeld met betrekking tot in te zetten (erkende) interventies die hen kan helpen om te gaan met de risico's en/of het verminderen daarvan. Dit is een aandachtspunt. Mede omdat dit een behandelgroep is waarbij je door inzet van passende interventies, binnen een bepaalde periode, tot een oplossing van problemen wilt komen.

Externe therapieën

De jeugdigen op de Bachlaan kunnen een beroep doen op verschillende vormen van therapie die extern worden aangeboden. Jeugdbeschermers vertellen hierover dat externe disciplines ingevlogen worden als dat nodig is. Uit de dossiers en de gesprekken blijkt dat de jeugdigen hier ook gebruik van maken. De bestuurder vertelt dat een samenwerking met Novadic Kentron voor verslavingszorg bestaat, voor als dat nodig is. De kennis van drugsgebruik wordt ook intern vergroot. Uit het verbeterplan blijkt dat er in 2023 een aandachtfunctionaris is aangesteld die onder meer als aandachtsgebied drugs heeft. De medewerkers krijgen hier komend jaar scholing in om ook intern meer kennis hierover te hebben.

De groepsbegeleider vertelt, over de jeugdigen waar zij de mentor van is, welke hulp zij extern ontvangen en waarom. De trajectbegeleider geeft voorbeelden van de samenwerking met Novadic Kentron, maar ook over de samenwerking met het FACT-team van Reinier van Arkel op een andere groep. De jeugdige vertelt aan de inspectie welke hulp zij extern heeft gehad en nu nog krijgt. In de dossiers ziet de inspectie ook verschillende therapievormen terug, zoals paardentherapie, contextuele therapie, individuele therapie, systeemtherapie om contact met ouder te versterken (MDFT), en therapie gericht op zelfbeschadiging. Op basis van de beschrijvingen in de dossiers is de inzet van de externe therapieën navolgbaar.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

Er wordt in onvoldoende mate methodisch gewerkt. In één dossier ontbrak een actueel hulpverleningsplan met de doelen. De doelen zijn niet smart uitgewerkt en Oosterpoort kan jeugdigen meer betrekken bij het opstellen van de plannen en aantoonbaar maken dat het een plan is van de jeugdigen, de ouders en de hulpverlening samen. De inspectie ziet daarom drie verbeterpunten. Er wordt wel tijdig geëvalueerd. Hieronder staat een toelichting.

Opstellen hulpverleningsplan

Oosterpoort gebruikt een standaard format voor het zogenaamde raam-Hulpverleningsplan. Dit is het eerste hulpverleningsplan voor een jeugdige. Dit raam-hulpverleningsplan wordt volgens het format tijdens de intake opgesteld en met de aanwezigen besproken. Uit het format blijkt dat dit plan in principe door de aanwezigen moet worden ondertekend. De gedragswetenschaper, trajectbegeleider en de groepsbegeleider vertellen dat het hulpverleningsplan in overleg met de jeugdigen en de ouders tot stand komt. Het plan wordt daarna samen met de jeugdige besproken. Jeugdigen kunnen volgens haar hier meer bij betrokken worden. Als voorbeeld vertelt ze over een jeugdige waarbij het plan eerst door de medewerkers werd gemaakt en daarna met de jeugdige werd besproken. De laatste keer zaten de jeugdige en de groepsbegeleider echt samen achter de computer om de werkdoelen op te stellen.

De doelen worden daarna als dat nodig is kleiner gemaakt voor op de groep, zo vertellen de groepsbegeleiders. Eén groepsleider geeft voorbeelden van de werkdoelen. Deze zijn van de jeugdigen zelf, opgesteld in de vorm 'Ik heb...' of 'Ik wil...'.

Een groepsleider geeft een toelichting over de wijze waarop ze met een doel aan de slag is gegaan. Ook vertelt zij over het werken met feedbackkaarten.

De trajectbegeleider geeft aan dat zij ook een rol heeft in het maken van het hulpverleningsplan samen met de mentor en de jeugdige. De plannen worden met elkaar gemaakt, waarbij de jeugdige ook mee kan schrijven. De groepsbegeleider en trajectbegeleider vertellen dat het plan daarna wordt besproken met de ouders en andere betrokkenen. De eindverantwoordelijkheid van het plan ligt bij de gedragswetenschapper. De inspectie heeft in de dossiers één plan gezien dat niet ondertekend was, waardoor niet blijkt dat de jeugdige en hun ouders/verzorgers hebben ingestemd met het opgestelde plan.

De geschetste werkwijze ziet de inspectie niet volledig in elk dossier terug. In twee van de drie dossiers die de inspectie inziet, is een actueel zorgplan aanwezig. In het derde dossier is een oud zorgplan voor een andere zorgvorm opgeslagen. De doelen zijn daardoor niet compleet en actueel. Het valt de inspectie op dat veel doelen groot zijn. Bijvoorbeeld: 'Jeugdige ontwikkelt vaardigheden op het gebied van de emotieregulatie'. Veel doelen in de plannen missen een smart-uitwerking voor de behandeling en begeleiding. De groepsbegeleiders geven aan dat zij zelf de doelen kleiner maken in werkdoelen. Uit de dossiers blijkt dat het per jeugdige verschilt of de werkdoelen smart zijn uitgewerkt.

Deze werkwijze geeft de groepsbegeleiders weinig handvatten voor de dagelijkse begeleiding. Hierin zit ook een relatie met het in kaart hebben van methodieken en die per jeugdige bewust inzetten. Dit is temeer belangrijk omdat de Bachlaan een behandelgroep is.

Evaluatie van de doelen

De voortgang en de resultaten van de hulp worden met een passende frequentie geëvalueerd en in het dossier vastgelegd. De groepsbegeleiders vertellen hierover dat zij één keer in de zes weken met de jeugdigen en eventueel andere betrokkenen de doelen evalueren. Eén keer in het half jaar volgt een gesprek met de mentor, de jeugdige, de voogd en de vader en moeder. Hierbij zijn ook de trajectbegeleider en gedragswetenschapper aanwezig. Er wordt dan geen nieuw hulpverleningsplan opgesteld.

De jeugdbeschermer schetst hetzelfde beeld. De jeugdbeschermer geeft aan betrokken te zijn bij de evaluaties. Het hulpverleningsplan en de doelen van haar pupil worden twee keer per jaar besproken. De doelen met feedbackkaarten en/of werkdoelen komen regelmatig terug in de gesprekken die zij tussendoor met de mentor voert. In het dossier ziet de inspectie verslagen van evaluatiebijeenkomsten. Per doel wordt beschreven wat er is gebeurd. Hieruit blijkt ook dat begeleiders alert zijn op veranderende omstandigheden. Het verslag geeft echter nog weinig inzicht in de mate waarin een doel is behaald en eventueel een vooruitblik. Dit is een aandachtspunt.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat er voor elke jeugdige een actueel hulpverleningsplan aanwezig is, die in samenspraak met de betrokkenen is opgesteld.
- De inspectie verwacht dat het voor medewerkers, jeugdigen en ouders duidelijk is wat de doelen zijn en hoe daaraan gewerkt wordt.
- De inspectie verwacht dat de doelen haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht zijn.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 <p>De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.</p>	

De hulpaanbieder zorgt voor voldoende capaciteit van deskundige, vakbekwame en geschoolde medewerkers en voldoet aan de norm verantwoorde werktoedeling. Het screeningsproces bij de inzet van zzp'ers is een verbeterpunt. Hieronder staat een toelichting over de capaciteit en deskundigheid van het personeel, de wijze waarop de norm verantwoorde werktoedeling is vormgegeven en een uitleg waarom het screeningsproces verbeterd moet worden.

Voldoende personeel

Vorig jaar had Oosterpoort last van de krapte op de arbeidsmarkt. Er werden daardoor veel zzp'ers ingezet. In verschillende gesprekken wordt het ontbreken van een vast team en de inzet van zzp'ers als één van de oorzaken van onrust op de groep genoemd. De bestuurder geeft aan dat met twee uitzendbureaus afspraken zijn gemaakt om te werken met vaste uitzendkrachten. Op de Bachlaan werken nu zes vaste groepsbegeleiders waarvan de meesten in vaste dienst zijn en een

deel is vaste invalkracht. Inmiddels zijn er meer sollicitanten, vertelt de manager voor verblijf. Zij denkt dat dit met name komt doordat Oosterpoort inzet op kleinschalig verblijf.

Oosterpoort geeft in de ingevulde vragenlijst aan dat ze in de regio voldoende vakbekwame medewerkers kunnen krijgen. Wel is er vraag naar meer opleiding op specifieke gebieden zoals meervoudige problematiek en verslaving of psychiatrische problemen.

Oosterpoort stelt de begeleiders in staat om kennis en vaardigheden actueel te houden. Uit de gesprekken met de trajectbegeleider, gedragswetenschapper en de groepsbegeleiders en uit het opleidingsplan blijkt dat Oosterpoort in opleidingen en coaching investeert. Sinds eind vorig jaar is er specifiek voor deze locatie een coach beschikbaar. De coach denkt mee en monitort hoe het nu gaat, volgens een van de groepsleiders. Er zijn verplichte trainingen voor alle medewerkers. In 2023 waren dit er zes en in 2024 zijn dit er tien, blijkt uit de opleidingsplannen. De training 'professional vanuit je hart' is al aangeboden en een andere training 'geweldloos verzet', staat gepland. Maar ook trainingen/workshops als middelengebruik, JIM, en 'slapende honden' staan in het opleidingsplan. Daarnaast kunnen medewerkers op individuele basis een aanvraag doen voor andere inhoudelijke trainingen of workshops, bijvoorbeeld over verschillende soorten therapieën.

Norm verantwoorde werktoedeling

Op de Bachlaan wordt gewerkt met een mix van groepsbegeleiders met en zonder SKJ-registratie. De bestuurder en manager voor verblijf geven aan dat de taken die horen bij een SKJ-registratie belegd zijn bij jeugdzorgwerkers C. De gedragswetenschapper is verantwoordelijk voor het hulpverleningsplan, vertelt de bestuurder. In twee dossiers ziet de inspectie echter dat het hulpverleningsplan is opgesteld en ondertekend door een trajectbegeleider of een groepsbegeleider met een SKJ-registratie. Het is hierdoor voor de inspectie niet duidelijk wie de eindverantwoordelijkheid draagt op het niveau van het individuele hulpverleningsplan en tuchtrechtelijk aangesproken kan worden.

Vergewissen

Oosterpoort gaat voor indiensttreding na of de hulpverleners geschikt en competent zijn en of het verleden van hulpverleners niet in de weg staat voor het verlenen van goede hulp. Dit doet zij onder andere in de sollicitatiegesprekken en door een VOG op te vragen. Tijdens de controle van de personeelsdossiers heeft de inspectie meerder dossiers van personeelsleden ingezien om de VOG te controleren. De manager voor verblijf kan desgevraagd geen VOG laten zien van een medewerker die via een uitzendbureau bij Oosterpoort, locatie Bachlaan, werkzaamheden uitvoert. De manager voor verblijf vertelt hierover dat zij niet beschikken over de VOG's van de medewerkers die via de uitzendbureaus bij Oosterpoort werkzaam zijn. In de dossiers van het vaste personeel dat standaard op deze locatie werkt, is een recente VOG met het juiste profiel aanwezig. Voor de zzp'ers die op deze locatie werken, zijn deze er niet.

Bestuurder en manager voor verblijf beamen de werkwijze in het eindgesprek en vertellen dat ze hierover afspraken hebben met de twee vaste uitzendbureaus. De uitzendbureaus controleren de VOG's. De bestuurder geeft aan dat de controle van de VOG daarmee de verantwoordelijkheid van het uitzendbureau is. Dit geldt ook voor een controle op het beschikken over de juiste opleiding.

De bestuurder geeft het voorbeeld dat een uitzendbureau heeft gevraagd of er iemand mag komen die nog niet bevoegd is, maar wel bijna. Oosterpoort gaat hier niet mee akkoord.

De inspectie snapt dat, door de krapte op de arbeidsmarkt, veel werkgevers personeel via uitzendbureaus werven. De werkgevers zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en de wettelijke verplichting het in bezit te zijn van een VOG van alle personen die in hun opdracht in contact kunnen komen met jeugdigen en/of hun ouders (Zie Jeugdwet 4.1.6 lid 1). Daarbij hoort ook de controle op (echtheid en de juiste) VOG's en diploma's.

Verbeterpunten

De inspectie verwacht dat Oosterpoort zelf de verantwoordelijkheid neemt in het screeningsproces van personeel dat bij hen werkzaam is. Daarbij geldt dat er geldige diploma's en VOG's in de personeelsdossiers zijn opgenomen.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

De bestuurder houdt zicht op de organisatie, onder andere door input vanuit de incidenten, certificering, een klokkenluidersregeling, OR, CR en POR. Daarnaast is er voor het intern toezicht een Raad van Toezicht/Commissarissen. Hieronder staat de PDCA-cyclus van de incidenten beschreven en de inrichting van de Raad van Toezicht.

Incidentenregistratie

Incidenten worden gemeld, geanalyseerd en leiden tot verbetering. Dit hoort en ziet de inspectie in verschillende bronnen terug. De medewerkers vertellen dat zij incidenten registreren en bespreken. In de dossiers ziet de inspectie rapportages van incidenten staan. Uit de rapportages in de dossiers blijkt dat medewerkers weten wanneer iets wel en niet als incident gerapporteerd moet worden. De incidenten zijn objectief beschreven. Uit de beschrijvingen in het dossier en een toegestuurde notitie blijkt dat er op incident/calamiteitniveau navolgbaar wordt gehandeld.

De gedragswetenschapper die de inspectie spreekt heeft een rol in de overkoepelende analyse van de incidenten en het daarover rapporteren. Deze meldingen worden MIC-meldingen genoemd. Zij vertelt dat alle incidentmeldingen in het registratiesysteem Care4 komen. Ieder kwartaal wordt hiervan op de afdeling Beleid een overzicht gemaakt. Er wordt op organisatieniveau gekeken of er een trend zichtbaar is. Zien we iets veranderen? En op het niveau van de individuele jeugdige: of is dit die ene jongere die constant wegloupt? Daar worden vervolgens adviezen over gegeven richting het management. En die worden weer in het MT besproken. Dit resulteert in verbeteracties.

Er is een aparte analyse gemaakt voor deze locatie en in notievorm aan de inspectie gezonden. Oosterpoort geeft aan dat ze een toename van het aantal incidenten zien.

In de notitie staat dat dit ten eerste komt door een grotere meldingsbereidheid. Ten tweede heeft het waarschijnlijk ook een inhoudelijke oorzaak.

Door de afbouw van de jeugdzorgplus en de afbouw van GGZ is de doelgroep veranderd. Er zijn meer meldingen die betrekking hebben op automutilatie en poging tot suïcide. Ook zijn er meer agressiegerelateerde incidenten, (vermoedens van) drugsgebruik en wegloop- incidenten, dan in het verleden.

Uit het gesprek met de gedragswetenschapper, de bestuurder en uit de vragenlijst komen daarnaast de volgende knelpunten naar voren: voor het volgen van externe therapie en onderwijs is het noodzakelijk dat jeugdigen gemotiveerd zijn. Dit is met deze doelgroep soms lastig. Daarnaast zijn er wachtlijsten bij andere organisaties zoals GGZ en in de doorstroom naar vervolgplekken voor met name 18+. Ook de groeps grootte is een knelpunt voor het bieden van passende hulp. In de regio Noordoost-Brabant is Oosterpoort bezig met de omvorming naar kleinschalig verblijf. De bestuurder vertelt dat zij hier financiering voor krijgen van gemeenten.

Raad van Toezicht

Oosterpoort heeft een Raad van Toezicht. In het reglement van de Raad van Toezicht op de website van Oosterpoort, staat over de taak beschreven: "Zoals in de Governancecode Zorg is aangegeven, houdt een Raad van Toezicht, toezicht op het beleid en uitvoering daarvan door het bestuur, de uitoefening van bevoegdheden door het bestuur, staat het bestuur met raad terzijde en is werkgever voor het bestuur." De Raad van Toezicht heeft vijf leden.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Oosterpoort heeft een klachtregeling en faciliteert de toegang tot een onafhankelijke vertrouwenspersoon volgens de voorschriften uit de Jeugdwet. Hieronder staan de bevindingen voor de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Hoewel uit het jaarverslag blijkt dat Oosterpoort ook op basis van andere wetgeving (Wmo) hulp biedt, is in dit onderzoek alleen gekeken naar het klachtrecht beschreven in de Jeugdwet en niet naar de Wkkgz/Wmo. Reden hiervoor is dat op de Bachlaan alle jeugdigen vanuit de Jeugdwet hulp ontvangen.

Klachtencommissie

De volledige klachtregeling van 2021 is op de website van Oosterpoort te vinden. Hieruit blijkt dat de cliëntenraad, de POR en de OR met de regeling hebben ingestemd.

Op de website van Oosterpoort staat dat de klachtencommissie uit drie personen bestaat, waarvan de voorzitter niet bij de Stichting Oosterpoort werkzaam is. De voorzitter is jurist en heeft ervaring met het behandelen van klachten.

Op de website staat een klachtformulier. Dit formulier is voor jeugdigen en hun ouders. Het formulier is in PDF-vorm, waardoor het lastig kan zijn dit in te vullen en kan als drempel worden ervaren. Dit is een aandachtspunt. Je kunt er echter ook voor kiezen een brief of een e-mail te sturen, of mondeling je klacht te uiten.

Tijdens het toezicht weet de bestuurder te vertellen hoeveel klachten het afgelopen jaar zijn behandeld, en wat het vervolg hierop is geweest. De inspectie heeft voor dit onderzoek inhoudelijk niet naar de opvolging van de klacht(en) gekeken.

Naast de mogelijkheid om een klacht in te dienen biedt Oosterpoort jeugdigen de mogelijkheid contact op te nemen met een klachtfunctionaris, zo staat op de website. Dit kan telefonisch en via de mail. De klachtfunctionaris bemiddelt in het geval van een klacht.

Onafhankelijke vertrouwenspersoon

Oosterpoort wijst de cliënten op de onafhankelijke vertrouwenspersoon van Zorgbelang Brabant. Dit ziet de inspectie terug op de website van Oosterpoort en op het klachtenformulier. Er wordt verwezen naar de vertrouwenspersoon en er wordt uitgelegd hoe de vertrouwenspersoon je kan ondersteunen.

Op de Bachlaan hangt een flyer van de vertrouwenspersonen, met telefoonnummer. De vertrouwenspersonen komen met regelmaat langs en de jeugdigen en de begeleider kennen de vertrouwenspersonen ook. Dit blijkt uit de gesprekken die de inspectie tijdens de lunch voerde met de jeugdigen en begeleiders.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Stichting Oosterpoort onaangekondigd uit op 8 maart 2024. Op 29 maart 2024 ontving de inspectie desgevraagd aanvullende informatie. Op 18 maart 2024 en op 5 april 2024 heeft de inspectie verwijzers gesproken en op 10 april 2024 met een groepsbegeleider. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met twee jeugdigen.
- Een gesprek met de bestuurder van Stichting Oosterpoort.
- Een gesprek met de manager voor verblijf.
- Een gesprek met een Kwaliteitscoördinator van Jeugdbescherming Brabant. Zij vertegenwoordigde ook drie jeugdbeschermers. In het rapport wordt verwezen naar jeugdbeschermers.
- Interviews met:
 - een gedragswetenschapper
 - twee pedagogisch medewerkers
 - een trajectbegeleider
 - telefonisch interview met één jeugdbeschermer
- De check van de personeelsdossiers van medewerkers van de locatie Bachlaan op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van drie dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfsruimten.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Vragenlijst jeugdzorgaanbieder met complexe doelgroep;
 - Opleidingsplannen 2023 en 2024;
 - Notitie incidentenmeldingen Bachlaan;
 - Huisregels invallers en groepsleiding;
 - Huisregels Bachlaan;
 - Notitie Verbeterplan n.a.v. calamiteitenonderzoek;
 - Format van een hulpverleningsplan;
 - Format van een vragenlijst Start AV;
 - Reglement cameratoezicht;
 - Website van Oosterpoort;
 - Klachtenregeling en klachtenformulier;
 - KvK-gegevens;
 - Accountantsverklaring 2022
 - Jaarverantwoording 2022, digiMV.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl